



RUSLAND: E-HEALTH EN MOBIELE KLINIEKEN

Onderdeel van het overzichtsartikel 'Modernisering en innovatie in de medische sector'

Auteur: Innovatie-Attaché Nederlandse ambassade te Moskou (oktober 2014)

Zelfmedicatie is populair in Rusland, mede veroorzaakt door het grotendeels ontbreken van de eerstelijnsgezondheidszorg. De potentie dat deze trend zich doorzet in het gebruik van innovatieve oplossingen voor self management is groot. Daarnaast varieert de kwaliteit van de gezondheidszorg en de diagnostische en behandelingsmogelijkheden enorm. Terwijl in Moskou de modernste medische klinieken te vinden zijn die zich richten op expats en welgestelde Russen, tobt de onderkant van het spectrum van medische klinieken met veel verouderde apparatuur en gebouwen die vaak in erbarmelijke toestand verkeren. In plattelandsgebieden moeten patiënt en arts vaak grote afstanden overbruggen, terwijl de kosten voor computerapparatuur en digitale communicatie afnemen en de transportkosten juist stijgen. De bevolking op het platteland vergrijsst en daarmee neemt tevens de vraag naar medische zorg ter plaatse toe. Dat creëert goede kansen voor de combinatie van e-health oplossingen met mobiele voorzieningen.

Telemedicine kent een lange traditie in Rusland en begon feitelijk al in de Sovjet-Unie met de eerste ruimtevaartexpedities waarbij de gezondheid van de astronauten op afstand gemonitord moest worden (onder andere ECG). In het recente verleden heeft het Institute of Biomedical Problems van de Russian Academy of Sciences nog experimenteel onderzoek gedaan naar de fysieke en psychische gevolgen van een bemande ruimtereis naar Mars. Het Mars-500 project omvatte tevens aspecten zoals het stellen van een medische diagnose (op afstand), het voorspellen van de gezondheidstoestand en het verbeteren van de mogelijkheden tot het verstrekken van medische hulp en het voorkomen van ziekten.

Het National Telemedicine System (NTS) van Rusland bestaat uit twee delen: een netwerk van diagnostische centra ondergebracht in medische klinieken en een systeem van mobiele telemedicine units (MTU). De MTU's voeren een breed spectrum van medische taken uit en bieden medische zorg aan bevolking in landelijke, afgelegen en moeilijk te bereiken gebieden. NTS is integreerbaar met vergelijkbare systemen in andere landen.

De NAVO en Rusland hebben in februari 2014 besloten om een multinationalaal systeem op te zetten dat gebruik maakt van telecommunicatie om op afstand medische zorg te bieden. Een van de redenen hiervoor is dat noodsituaties en rampen geen rekening houden met landsgrenzen, waardoor het van belang is om ervoor te zorgen dat ook medische zorg en rampbestrijding niet aan grenzen gebonden zijn. Na de annexatie van de Krim heeft de NAVO deze samenwerking stopgezet.

Voorbeelden uit de praktijk

In Sint-Petersburg is een initiatief gestart gericht op het gebied van remote monitoring van cardiovasculaire aandoeningen. De dienstverlening van de St Petersburg Cardiac Monitoring Service is bedoeld voor hartpatiënten en mensen die een verhoogd risico lopen op hartproblemen. Ook biedt het systeem een oplossing voor hartpatiënten in rurale gebieden. De dienstverlening is gebaseerd op draagbare ECG-monitoring. Informatie van de ECG-monitor wordt via de mobiele telefoon naar de Cardiac Monitoring Service gestuurd en binnen een paar minuten ontvangt de gebruiker een bericht met gedetailleerde aanbeveling hoe te handelen. Op hetzelfde moment wordt ook de arts of cardioloog van de patiënt op de hoogte gesteld. Patiënten hebben 24 uur per dag toegang tot het systeem, van waar ook ter wereld. De ECG-data worden online opgeslagen in een 'Private Office' waar alleen arts en patiënt toegang toe hebben.

Dergelijke remote monitoring systemen hebben veel toegevoegde waarde in Rusland om de toegang tot tijdige en adequate medische zorg te verbeteren. Niet alleen de patiënt is geholpen met dergelijke toepassingen, ook vanuit commercieel perspectief wordt handig op de mogelijkheden van telemedicine

ingespeeld. Zo heeft het Amerikaanse bedrijf USARAD Holdings Inc, dat actief is op het gebied van teleradiologie, onlangs een Russische versie van zijn website geopend secondopinions.ru. Patiënten kunnen eenvoudig hun images (MRI, CT et cetera) uploaden, waarna zij binnen enkele uren een second opinion ontvangen van een gecertificeerd radioloog.